

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ	
София	
п.ког. 1797 тел.: 91-907	
факс: 62 28 30	
Регистрационен индекс и дата	
5397	05.08.16г

ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ	
ФАКУЛТЕТ ПО ГОРСКО СТОПАНСТВО	
Регистрационен индекс и дата	
4043	05.08.2016г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. Георги Костов
Лесотехнически Университет, гр. София

Относно: Кандидатура на доц. д-р Васил Христов Стипцов в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 6.5 „Горско стопанство“, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология) по дисциплината „Стопанисване на горите“, обявен в Д.в. бр. 26 от 01. 04. 2016 година и представените за това участие документи.

1. Кратки биографични данни

Васил Стипцов е потомствен лесовъд. Работи в системата на горите след дипломирането си като инженер по горско стопанство през 1977 г.

От 1980 г. започва научната си кариера – първоначално в ИГ/БАН, където достига до „Старши научен сътрудник II степен“ през 1991 година, точно три години след като е придобил научна степен „кандидат на селскостопанските науки“.

От 2000 година, до този момент е доцент в катедра „Лесовъдство“ при ЛТУ.

През професионалната си кариера заема значими обществени постове на общинско ниво (заместник кмет в община „Връбница), национално ниво (главен секретар в Национално Управление по горите) и международно ниво (Програмен директор на Българо -швейцарската програма за горите и Управител на швейцарска Фондация „Силвика“).

Доцент Васил Стипцов е водещ преподавател по следните дисциплини в ЛТУ: *Стопанисване на горите за специалността Стопанско управление* от бакалавърския курс и *Многофункционално стопанисване на горите* за специалността Горско стопанство от магистърския курс. За тези дисциплини са разработени съответните учебни програми и са задължителни. В контекста на обявения конкурс, това са дисциплините, които пряко отговарят на научната му специалност. Намирам, че дисциплините, а по-нататък и публикациите свързани най-общо с управление на качеството не отговарят на направлението и научната специалност и няма да бъдат предмет на това становище.

2. Общо описание на представените материали

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ кандидатът представя значителен брой печатни материали. От тях не са предмет на становището общо пет от представените научни статии и две от учебните пособия, доколкото са свързани с темата за управление на качеството.

От представените в списъка 8 броя **монографии**, изцяло на всички изисквания за такава отговаря тази с под номер 2 в списъка. Тя е без съавторство и има характер на обобщаващ труд по темата за многофункционалното горско планиране, като част от концепцията за многофункционалното стопанисване на горите. Останалите монографии са в широко съавторство, като тези с номера 5,6,7 и 8 по същество следват рамката и схемите изработени в процеса на действие на БШПГ, независимо дали са финансирани от там, или от друг източник (например проект *Integral* от 7ма РП на ЕС, или някоя община)

Представената публикация с характер на **студия** е трудно да бъде рецензирана, защото на практика това е крайният отчет на БШПГ и той е направен не с цел да се участва с него в научни конкурси.

Няма издадени **учебници**. Учебното помагало под номер 14 в списъка е в съавторство с автора на настоящото становище и не може да бъде негов предмет. Останалите учебни пособия са за по-тясно специализирана публика и покриват отчасти отделни научни дисциплини или предмети от учебните планове на специалностите горско стопанство и стопанско управление. Някои, като номер 10 са прекалено популярни и според мен без съществен образователен принос, тази под номер 20 е за целева група извън обсега на конкурса, а тази под номер 26 е изключително дискуссионна и без да навлизам в детайли, едва ли ще се ползва за учебно пособие. 17 и 26 не са предмет на конкурса, а номер 11 е практически инструмент за таксация, но не и учебно пособие, доколкото следва логиката на всички обемно-разредни и сортиментни таблици за отделните дървесни видове.

В категорията **книги** и брошури са включени общо 8 материала, като 1 бр. (номер 28) е посветен на агролесовъдството (което с някои условности може да се приеме по направлението на конкурса, вкл. и в предходните учебни пособия – номера 12 и 13). За останалите, посветени на проучване на условията за публичност при управление на горитев някои общини и възможностите на концепцията за МСГ като инструмент за това може да се отпрати бележка за известна шаблонност и схематизъм в приложения подход.

Статиите в научни списания, представени по конкурса са: Публикации в научни (реферирани) списания - 44 броя; Публикации в сборници от научни форуми - 14 броя и Научно-приложни публикации - 5 броя. Тук не са включени 5 бр. публикации посветени на управление на качеството. От представеният списък, с най-голяма научна тежест са двете публикации в списание с импакт фактор. Това под номер 71 е посветено на горската сертификация и не е изцяло в направлението на конкурса, а публикацията под номер 88 е в съавторство, което не ми позволява изразяване на становище. Доцент Стипцов е изключително писмовен автор, който е водещ в представените статии в 27 бр. или е самостоятелен автор – 7 бр.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Кандидатът е установил и представил в табличен вид 161 бр. цитирания, като те са разделени: 1. По реда на издаване на публикацията и 2. По вид на публикациите (в реферерани, нереферирани списания, в дисертации и др.). Това е преценка за актуалността на кандидата.

Според типа на цитираните публикации те са

- в реферирани списания и сборници от научни форуми - 83 цитирания;
- в учебни помагала, монографии, дисертации и др. - 73 цитирания;
- в електронни издания - 5.

Посочените цитирания показват, че кандидатът е известен и четен в лесовъдските среди и най-вече в по-общодостъпните източници. За реалната практика в горското стопанство са ценни цитиранията на материали свързани със стопанисването на габървите, буковите и издънковите гори, горите за реконструкция и основите на агролесовъдството. С други думи най-много са цитирани публикациите от направлението стопанисване на горите. За съжаление не съм в състояние да отделя броя на цитиранията в предложените документи, които не са по направлението на конкурса.

В рамките на обективната оценка, не може да се подмине факта, че цитиранията без 3 бр. са в материали издадени у нас. Най-същественото за мен е в учебника по лесовъдство на Милун Кръстич (Шумарски факултет в Белград). Останалите в два материала от 1 брой на списание с импакт фактор (Journal of management and Sustainable development) в голяма степен са самоцитирания, тъй като са от учени привлечени в проект Интеграл, където участва и самият кандидат в разработване на т.н. *Bulgarian case study* на примера на община Тетевен.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

По този критерии, доц. Стипцов изцяло отговаря и надхвърля т.н. минимални изисквания за професор. Има заслуга за успешната подготовка и защита на 2 доктори. Зачислените други двама докторанти е малко вероятно да защитят успешно, поне към сегашния момент. Същите са отчислени. За последното решенията на първичното научно звено (катедра) не посочват пропуски на научния ръководител.

Броят на дипломираните студенти под ръководството на доц. Стипцов не се отчита като задължителен критерий. Въпреки това намирам, че за 16 години в ЛТУ се падат по 0,65 дипломанта на сесия, което не е върхово постижение. От друга

страна защитилите дипломанти са на високо ниво и средният им успех е много добър.

4.2. Научна и научно-приложна дейност

Доц. д-р Васил Стипцов покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“:

- Титуляр на дисциплини – изискване 1 бр. – докладвани 5, приемам по конкурса 2 бр.
- Автор на учебни програми - изискване 1 бр. – приемам 2 бр. (1 бр.- бакалавър; 1-магистър)
- Участие в създаване (оборудване) на учебни лаборатории и центрове – изискване 1 – изпълнение 1 бр.
- Издадени учебни пособия – изискване 2 бр. – приемам докладваните за достатъчни;
- Издадени учебници - няма. Учебното помагало по Общо лесовъдство не е с пълните характеристики на академичен учебник;
- Участие в създаване на нови бакалавърски и магистърски специалности – изискване 1 – докладвани 4;
- Брой успешно защитили докторанти- изискване -1 – изпълнено -2
- Брой ръководени в момента докторанти – изискване - 1 – изпълнение с условност – 2
- Защитена дисертация за доктор на науките или публикувана монография - изискване 1 – изпълнено – 1 бр. монография;
- Публикации – общо,- препоръчителен брой 30 (20) в т.ч. - отговаря
- Участие в научни проекти – изискване 3 бр.- изпълнение 11 бр.
- Ръководство на научни проекти – изискване 3 бр.- изпълнение – 3 бр.
- Брой известни цитирания от други автори: - изискване 20 бр.- отговаря.

Оценката, която давам за научната дейност на доц. Стипцов е в потвърждение на оценката, направена на катедрения съвет при обявяване на конкурса и тя е, че предложените от кандидата материали отговарят на критериите и изискванията за заемане на академичната длъжност професор.

4.3. Внедрителска дейност

Според приложената справка, кандидатът има участие в 10 научни и научно-приложни проекта. Приложени са документи, които удостоверяват 35 броя участия в изработване на нормативи и други приложни документи, справочници, стратегии и пр. засягащи горския отрасъл. Като цяло, този тип активности на кандидата не се оценяват подобаващо от формална научна позиция, но са от огромно позитивно значение за реалния живот на отрасъла.

4.4. Приноси (научни, научноприложни, приложни)

Основните приноси на кандидата по конкурса са свързани с:

1. Теоретичното обосноваване и практическото изграждане на национален модел за многофункционално стопанисване на горите;
2. Полагане на основите за прилагане на съвременните концепции на агролесовъдството;
3. Научно-практическо подпомагане на горско-политически решения при стопанисването на горите за реконструкция, буковите, издънковите и други видове гори в периода след хабилатацията за доцент;
4. Подобряване на лесовъдските инструменти за количествена и качествена оценка на насажденията с участие на габър;
5. Практическо изготвяне на част от съвременната нормативна база в горската система на страната;
6. Успешно пренасяне и адаптиране на швейцарския и друг европейски опит при стопанисване на горите в родното лесовъдство.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Изграждането на Васил Стипцов като специалист и учен отнема продължителен период, който се характеризира със значими промени в обществената среда и условията за работа. При тази обстановка, кандидатът се ориентира добре и успява да бъде неизменно част от иновативните процеси в горското стопанство и в частност в широкият аспект, на понятието „стопанисване на горите“. Огромният и добре документиран брой на професионалните активности, както и участието в 7 проекта с международно финансиране и няколко национални такива, заемането на ключови ръководни постове в държавната администрация, в тази на ИГ/БАН, успешното ръководство на БШПГ и др., потвърждават горната теза. За всички, които познават работата на доц. Стипцов през споменатия период от време, е ясен неговият решаващ принос за завършване на статиите, брошурите, книгите и монографиите. Относително малкият брой на самостоятелни публикации може да се обясни, че е резултат на историческото време, за което стана въпрос по-горе. То изискваше обединени усилия и работа за решаване на проблемите на горското стопанство и лесовъдската наука и практика през прехода.

7. Критични бележки

Основна критика при всяка процедура за хабилитация отправяна от рецензентите към кандидата е липсата на дълбочина на изследванията, в замяна на прекомерна широчина на темите и въпросите на публикациите. Както вече подчертах, заглавията свързани с управление на качеството или някои въпроси от

нормативно естество трудно могат да се разглеждат в рамките на направлението на обявения конкурс. От друга страна липсват системни и последователни изследвания по актуални теми, които са свързани с тесния смисъл на стопанисването на горите – т.н. общо лесовъдство. Трудно ми е да открия значима промяна в теорията и практиката на лесовъдските системи през последните 25 години, която да е лична, самостоятелна разработка или персонална инициатива на Стипцов. Обикновено той е в процесите на промяна, но в по-общия, горско-политически контекст. Всъщност това е в значителна степен метод на т.н. многофункционално лесовъдство.

Могат да се отправят редица критични бележки за шаблонен, количествен, а не качествен подход при трупането на публикации с отпечатване на брошури или книги от изготвянето на ПМСГ за няколко общини в рамките на БШПГ и проект по 7-ма рамкова – Интеграл. Превес на многото думи вместо ясните послания, може да се открие дори в някои от учебните материали по МСГ.

При успешна процедура, бъдещият професор следва да бъде по-взискателен към редакцията на научните текстове и недопускане на технически грешки на всяко ниво. Като единствен бъдещ действащ професор по направлението Лесовъдство (а не Дендрология) в ЛТУ, би следвало да положи усилия за написване на съвременен учебник по дисциплината Стопанисване на горите за ФСУ.

8. Лични впечатления

Доц. Стипцов е колега в катедра Лесовъдство. Отличава се с лек характер и отзивчивост. Типично за повечето учени, изглежда разпилян, но всъщност е много добър администратор на научна информация и всякакви документи. Интересен събеседник на практика по всякакви теми. Отговорен и дисциплиниран преподавател, който работи авторитетно с младите студенти, докторанти и останали колеги. Изключително полезно качество, което е изградил и благодарение на теоретичните си познания по МСГ е готовността за диалог и решаване на ежедневните проблеми в работната среда с консенсус.

Сред колегите от лесовъдската гилдия се ползва с много добро име, като бивш ръководител и настоящ учител. Уважаван е от колектива на ЛТУ, където е носител на почетен знак на Университета.

Ако трябва да се определи едно качество на Стипцов, което е най-видимо – това е упоритостта му. Това е решаващо за преодоляване на трудностите, които всеки среща в житейския си път, особено когато си посветен на подобряването на благородна кауза, каквато е сама по себе си лесовъдската професия. Васил Стипов се справя успешно и участието му в този конкурс е образно „лебедова песен“ на досегашната му кариера!

9. Заключение:

На основание на представената в рамките на становището ретроспекция, изразявам становище, че представените от кандидата - доц. д-р Васил Стипцов материали по конкурса за **„професор“ по професионално направление 6.5 „Горско стопанство“, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология) по дисциплината „Стопанисване на горите“** отговорят на изискванията на ЗВО и ЗРАС, което предполага положителен вот от мен при избора.

05. 08. 2016 г.
гр. София

Подпис:.....
/доц. д-р Георги Костов/